

Granskare behöver bättre villkor

REPLIK Finanspolitiska rådet

Publicerad: 8 februari 2011, 04.46. Senast ändrad: 8 februari 2011, 08.30

Statsskuld kriserna i vår omvärld har ökat intresset för oberoende utvärdering av finanspolitiken. Det är en internationell trend att inrätta organ för detta eller förstärka redan existerande sådana. Sverige var tidigt ute genom Finanspolitiska rådet som tillkom 2007.

Rådet gav i en skrivelse till regeringen i fjol en rad förslag om verksamheten. Vi pekade på problemet med att både vara en myndighet under regeringen och samtidigt granska den. Därför föreslog vi att rådet skulle flyttas under riksdagen. Vi välkomnar att Anders Borg på Brännpunkt den 3 februari nu öppnat för en bred politisk uppgörelse om detta. Det skulle stärka rådets oberoende och legitimitet.

En andra huvudpunkt i rådets skrivelse gällde rådets arbetssituation. Till skillnad från i andra länder har rådet bara ett litet sekretariat (fyra personer). Arbetet görs främst av ledamöterna, de flesta forskare, i form av bisysslor till ordinarie tjänster på universitet och forskningsinstitut. En rådsverksamhet av hög kvalitet, och i paritet med utländska motsvarigheters, kräver emellertid en arbetsinsats som är svår att förena med ordinarie heltidsanställningar. Ledamöterna bör kunna deltidsanställas på rådet, så att de kan ta tjänstledigt på deltid från sina ordinarie anställningar. Det tillåts inte av regeringen idag trots att en sådan modell har tillämpats av Finansdepartementet i andra fall, till exempel när fristående forskare arbetat med Långtidsutredningen.

Alternativet är att utöka rådets sekretariat. Men det skulle bli betydligt dyrare. Det ligger också ett stort värde från både kvalitets- och oberoendesynpunkt i att rådets analyser görs av forskare med förankring i den akademiska världen.

Utan bättre arbetsmöjligheter kan det bli svårt att rekrytera kvalificerade ledamöter framöver. Särskilt yngre forskare har starka akademiska meriteringskrav på sig. Det är svårt att kombinera dem samt undervisnings- och handledningsförpliktelser med större offentliga uppdrag. Om man vill undvika att sådana bara tas av äldre professorer måste goda arbetsvillkor erbjudas.

Våra synpunkter skulle kunna uppfattas som argumentation i egen sak men är principiell. Ingen av oss står till förfogande för en ny mandatperiod i rådet när våra förordnanden löper ut vid halvårsskiftet.

TORBEN ANDERSEN

vice ordförande, Finanspolitiska rådet

LARS CALMFORS

ordförande

LAURA HARTMAN

ledamot